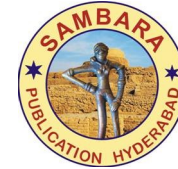

عشق جي آرسی

(شاعري)

وفا گولو

سمبارا پبليڪيشن حيدرآباد

ڊجيٽل ايڊيشن:

1

سنڌ سلامت ڪتاب گهر

سنڌ سلامت پاران :

سنڌ سلامت ڊجيٽل بوڪ ايڊيشن سلسلي جو نئون ڪتاب ”عشق جي آرسی“ اوهان اڳيان پيش ڪجي ٿو. هي ڪتاب وفا گولو صاحب جي شاعريءَ جو مجموعو آهي ساڄد سنڌي لکي ٿو:

”وفا گولو جون ڪوتائون ڪنهن اڀسرا جي انگڙاين ۾ گم ٿيل نگاهن جي عجيب ڪيفيتن جو داستان به ٻڌائين ٿيون ته محبتي موهه تي ڦهليل طلسمي تبسم جي سحر ۾ به جڪڙي ڇڏين ٿيون. هو جتي زميني خدائن خلاف سراپا احتجاج بڻيل آهي ته اتي مرڪن ۽ محبتن جو بچ ڇڏي چو طرف سرنهن جي قولار جهڙي مهڪ واسط جو خواهان آهي. وفا جي شاعريءَ ۾ سڪ، سونهن، اوسيٽي ۽ آس جا اولڙا هر پني تي پاڻ پساتي اسان کي ڇڏ ٿا اسان جي احساسن جي نمائندگي ڪندي نظر اچن ٿا.“

هي ڪتاب سمبارا پبليڪيشن، حيدرآباد پاران 2017ع ۾ ڇپايو ويو. ٿورائتا آهيون سمبارا پبليڪيشن جي سرواڻ پياري ساڄد سنڌيءَ جا جنهن ڪتاب جي ڪمپوز ڪاپي موڪلي ۽ مهربانيون وفا گولي جون جنهن ڪتاب سنڌ سلامت ڪتاب گهر ۾ پيش ڪرڻ جي اجازت ڏني.

محمد سليمان وساڻ

مينيڊنگ ايڊيٽر (اعزازي)

سنڌ سلامت ڊاٽ ڪام

sulemanwassan@gmail.com

www.sindhsalamat.com

books.sindhsalamat.com

2

ڪتاب نمبر 96

حق ۽ واسطا اداري وٽ محفوظ

ڪتاب جو نالو: عشق جي آرسی
 موضوع: شاعري
 شاعر: وفا گولو
 ڇاپو پهريون: ڊسمبر 2017ع
 ڪمپوزنگ: دانش ڪمپوزرس، حيدرآباد
 ٽائٽل: رضوان گل
 ڇپيندڙ: سمبارا پبليڪيشن
 سيد آرڪيڊ آفيس نمبر 8 عبرت گهٽي گاڏي کاتو حيدرآباد
 03003513966

مُلھ: 250/-

ISHQ JI AARSI

(Poetry)

Poet By: Wafa Golo

Sambara Publication Hyderabad

03003513966

ارپنا

جييجل سنڌ

۽
امڙسڪينہ
جي نانءُ

عشق جي آرسی جو ٿئي اوچتو،
بي چسي ٿي وڻي زندگي اوچتو.

سٺاءُ

- اداري پاران
 - حقيقتن ۽ محبتن جو شاعر
 - شاعري روح جو عڪس آهي
- 07 ساجد سنڌي
- 08 جعفر جاني
- 11 وفا گولو
- 14 1. غزل
- 65 2. وايون
- 91 3. نظم
- 113 4. نثري نظم
- 137 5. پنجڪڙا

اداري پاران

شعوري ۽ لاشعوري طور لفظن مالاها جا موتي پنن تي پلٽجڻ جي بنيان هڪ ڪويءَ جا احساس هر حساس من جي تارن کي چمڪڻ جي ڀرپور قوت رکڻ ٿا ۽ وفا گولو جي ڪوتائن جو جوڙيل غنچو پڻ ساڳي محبتي مهڪ سان سرشار ٿي وجوديت ۾ واسجڻ لاءِ اٿاڻو رهڻي ٿو. وفا جا موتي ڪوتئا- مُنڊيءَ ۾ چمڪندڙ ستارن جيان جرڪي پاڻ طرف متوجه ڪرڻ لاءِ اتساهي رهيا آهن، اندر جي ڪائنات جا رنگ ڪاغذي ڪئنواس تي چٽي وفا گولو جي روح جي لرزش داخلي ۽ خارجي ڪيفيتن جي صورت ۾ اسان آڏو شفاف آئيني جيان پاڻ پسان ٿي لاءِ منتظر آهي. وفا جي حساسيت جي ان ڌنڌلي آرسیءَ جي اولڙن ۾ گم ٿيڻ بعد شاعريءَ جي متوالن کي يقينن اهڙي مڌ جو ڏاڻقو ضرور ملندو، جنهن لاءِ خمربيل نيٽن جي تلاش بن بن پتڪڻ لاءِ هر وقت سوز ۽ ساز سان هم گوش ٿي ماڳ رسائي لاءِ بيتابي جي باهه ۾ پچندي ۽ رسندي رهي ٿي.

وفا گولو جون ڪوتائون ڪنهن ايسرا جي انگڙين ۾ گم ٿيل نگاهن جي عجيب ڪيفيتن جو داستان به ٻڌائين ٿيون ته محبتي موه تي قهليل طلسمي تبسم جي سحر ۾ به جڪڙي چڙين ٿيون. هو جتي زميني خدائن خلاف سراپا احتجاج ٻڙيل آهي ته اتي مرڪن ۽ محبتن جو پچ چٽي چوطرف سرنهن جي قولار جهڙي مهڪ واسڻ جو خواهان آهي، وفا جي شاعريءَ ۾ سڪ، سونهن، اوسيئڙي ۽ آس جا اولڙا هر پني تي پاڻ پسان ئي اسان کي چٽ ته اسان جي احساسن جي نمائندگي ڪندي نظر اچن ٿا. سمبارا جي رقص جهڙي وفا جي ڪوتئا پرلطف ڪيفيتن جي ڀرت ۽ پچار سان سرشار آهي، جيڪا اميد ته پڙهندڙن جي اميدن تي پوري لهندي،

ساجد سنڌي

سمپارا پبليڪيشن حيدرآباد

03003513966

4

حقيقتن ۽ محبتن جو شاعر

وفا پنهنجي شاعريءَ جو مسودو ڏيندي مُرڪندي چيو ته هن تي لک، ڪتاب ٿو ڇپرايان. پر تنقيد ضرور ڪجانءِ، اهو ڄاڻيندي به ته آئون ساڻس محبت ڪندو آهيان، ۽ محبت تنقيد کان مٿاهين هوندي آهي، محبوب جا عيب به عام جي ثوابن کان وڌيڪ مقدس لڳندا آهن، هونئن به حقيقتن جي پگهريل پيهرِيءَ ۾ شاعريءَ جي گهاتي چانو ماڻهوءَ کي فطرت پاران مليل سندر سوکڙي هوندي آهي. پر اها شاعري جيڪڏهن محبوب دوست جي هجي ته پوءِ ڪير بدذوق ان کي تنقيد جي نگاهه سان پڙهي سگهندو، مون وفا جي شاعري هميشه پيار سان پڙهي آهي ۽ وفا آهي ئي پيار جو شاعر.

ڪيترا رنگ مون تي چٽيندي وڻي

هن ڏني جو هئي هڪ چمي اوچتو

وفا جي شاعريءَ جو مطالعو ڪبو ته وفا جي شاعريءَ جي انيڪ رنگن مان ٻه رنگ حقيقت ۽ محبت گهاتا نظر ايندا. حقيقت ته وحشتن جو منظر آهي، مسيحن جو مصلوب ٿيڻ آهي، خودڪش حملن جي تباها ڪاريءَ ۾ مقتولن جي رهجي ويل حسرتن جي بي وسي آهي، وفا چواڻي:

اجتماعي روح ٿو چيپاتجي

جي شهر کي گهاٽا تازو ٿو لڳي.

حقيقت ته بوند بوند بڙجي ٿمبل لڙڪن جي رمجهمي موسم آهي. سماج جي بي حسي ۽ ڪوڪلائپ آهي. پڙپانگ ذهنن پاران فرد تي ٿاڦيل قانون، نيٽم ۽ تعذرون آهي.

اسان جي ئي نصيبن ۾،

رهي ٿي دار جي خوشبو

يا

روح جو احساس ٿو چيپاتجي

چٽ سڄو آڪاس ٿو چيپاتجي.

جڏهن ته محبت ڌڙڪندڙ دلين جي درسني آهي، مخمور جوانين جي ساهن جي مشڪو سرگوشي آهي، مرڪن جي چانڊاڻ

آهي، انڊلٽ جا رنگ ۽ اميدن جون پناهه گاهون آهي.
روح پنهنجو روشني جو آغزل
ٿي چوي مرڪي اکين جي خاموشي.

هوءَ ملي پاڪرين، آس پوري نه ٿي
روح ٿو هي چوي، روح ۾ ئي رچون.

وفا جتي تاسارين تمنائن جي خودڪشين جا ڏيک پيش ڪري
ٿو، اتي محبتن جي مليل سيج تي روايتن کان باغي سوچن جي
سرشارين جا عڪس پڻ ڇٽي ٿو، جتي تتل صحرا جي رُج ۾ پتون پيرن
۽ تشنه چين جا ڪرب عڪس بند ڪري ٿو، اتي اميدن جي امرت جل
سان پرپور تڏن چشمن ۽ آڪاش تي مسڪرائيندڙ سليٽي بادلن جون
تصويرون پڻ پسائي ٿو.

حقيقت جي تلخي:

ڌرتي آزارن ۾

ڪهڙي عيد ڪجي

دهشت ڦليل آ

شهر بازارن ۾

ڪهڙي عيد ڪجي

محبت جي ملائمت:

اکين ۾ رنگ ٿي اوتي

نھاري چاهه مان مون ڏي

ستل احساس ٿا جاڳن

اکين جي ميج سان جڏھين

چپن جا جام ٿي آچي

ائين محسوس ٿئي ٿو چڻ

بدن ۾ روح ٿي ٽوڪي.

مون وفا جي شاعريءَ جي رنگن مان سندس شاعريءَ ۾ پسجندڙ
پن گھاتن رنگن جا مثال پيش ڪيا آهن. پر وفا جي شاعريءَ کي فقط پن
رنگن تائين محدود چوڻ منهنجو مقصد هرگز ناھي. وفا جي شاعري رڳو

خارجي ڪربلائن ۽ محبت جو مجذوبيت تائين محدود نه آهي. وفا جي
شاعريءَ جون اٺيڪ رنگينون ۽ ڪھڪشائون آهن، جيڪي هر پڙهندڙ
کي سندس ئي ذوق آھر پنهنجو جولو ۽ تجلو پسائينديون. مون وفا جي
شاعري پڙهندي محسوس ڪيو آهي ته وفا شاعريءَ جو اهڙو عاشق آهي،
جنهن داخلي ۽ خارجي پيڙائون پوڳيون آهن ۽ هن کي شاعريءَ جي
پُرنور پيشانيءَ ۾ سڪون جو اڀرندڙ سج نظر آيو، ۽ هن اڀرن ڪري ڇڏي
پنهنجي پوري حياتي شاعريءَ کي.

رات پر درد ۾ پيڙجان ٿو پيو

مون مٿان ٿي لهي شاعري اوچتو.

جعفر جاني

15 سيپٽمبر 2017ع

شاعري روح جو عڪس آهي

جيڪڏهن مون کان ڪو به اهو پڇي ته شاعري ڇا آهي؟ آءٌ ڪنهن وڏي ٿڌي ساهه ڀرڻ بجاءِ يا ڪنهن گهمري سوچ ۾ پوڻ جي بجاءِ ان کي اهوئي جواب ۾ چونڊس ته شاعري اداس روحن جي داننن آهي، شاعري اڪيلائي ۾ ماڻهو جي لاءِ محبوبا آهي، شاعري هڪ وڏي پناهه گاهه آهي، انهن روحن لاءِ جيڪي ازل کان اڪيلائيءَ جي جهولي ۾ رهيا آهن، يا ته وري شاعري.

پيار آهي
محبت آهي
عشق آهي
جنون آهي.

شاعري انسانيت جي درجي تي پهچڻ جو هڪ اهڙو پيچرو آهي جنهن تي هلندي ماڻهو اصل انسانيت جي روپ کي سڃاڻي ان ۾ پاڻ کي امر ڪري ڇڏي ٿو.

حقيقت ۾ شاعري روح جو عڪس آهي جنهن ۾ پيار، پيڙائون، اڪيلائي ڪرپ ۽ درد اهڙي طرح ته چمٽيل هوندا آهن جنهن مان اگر ڪنهن هڪ کي به جيڪڏهن زوريءَ ڇڪي رهڙي شاعري جي وجود کان الڳ ڪرڻ جي ڪوشش ڪبي ته شاعري جو روح رتورت ٿي پوندو ۽ شاعري هڪ داننن بڻجي اداس روحن کي فنا ڪري ڇڏيندي.

مون شاعري سان بي پناهه محبت ڪئي آهي منهنجو سارو وجود جيڪڏهن دنيا جي اکين آڏو آهي ته اهو منهنجي شاعري جي ڪري ئي آهي. منهنجو هڪ نشري نظم آهي ته:

شاعري
روح جو
عڪس آهي
جيڪو
شاعرن جي

اکين جي
گهمرائي ۾
هر ڪنهن کي
نظر ناهي ايندو.

شاعري جا انيڪ روپ آهن. اها هر ڪنهن فرد کي پنهنجي پاڪر ۾ نه ٿي پري شاعريءَ جي حسين ديوي دنيا ۾ انهن ماڻهن کي پنهنجو ڪري ٿي جيڪي فطرتي طور تي دنيا ۾ عاشق ٿي پنهنجي هڪ الڳ دنيا ناهي جيئن جا پنهنجا نرالا انداز رکندا آهن، هو دنيا جي مصنوعي بادشاهي کي ترڪ ڪري پنهنجي دنيا جا بادشاهه بڻجي پنهنجي دنيا ۾ مگن رهندا آهن. جنهن ڪري ئي دنيا جا گهٽ عقل وارا ماڻهو کين چريو چئي ۽ الڳ الڳ لقب ڏيئي ٿوڪيندا رهندا آهن پر انهن جي اهڙي ڪم عقلي تي شاعرن ڪڏهن به ڪا توجهه ناهي ڏني ڇو ته هو پنهنجي دنيا ۾ مست الست رهي اهڙن گهٽ عقل وارن جي ڳالهين تي غور سان ڪڏهن به ڌيان ناهن ڏريندا.

عشق جي راهه ۾، ٿا اڪيلا رڳون،
ڌرتي آ رڳو، پير آهن لڳون.

عشق دنيا جو اهو طلسم آهي، جيڪو دنيا ۾ اڪيلو ڪري عاشق کي روحاني طور هجمن ۾ وٺي وڃي ٿو اهو عشق ئي آهي جنهن مون کي شاعري جي پنڌ تي آڻي ڏنو آهي ۽ شاعريءَ سان ملايو آهي جيڪا هاڻي منهنجي وجود جو اتوت حصو بڻجي ويئي آهي جنهن کان جدائي جو سوچڻ ڇڻ منهنجي وجود جو فنا ٿي وڃڻ ئي آهي. اها شاعري ئي آهي جيڪا منهنجي روح کي آڪسيجن ڏيندي رهي ٿي جنهن ڏينهن آڪسيجن رڪجي ويندي، ان ڏينهن منهنجو وجود به فنا ٿي ويندو. فنائيت ئي عشق سان ملائڻ جو اصل رستو آهي جنهن جو هن دنيا ۾ هر عاشق هر وقت منتظر رهي ٿو.

مون شاعري جو هي مجموعو ڇپرائڻ لاءِ ڪڏهن به سنجيده ٿي نه سوچيو هو، ڇو ته شاعر ٿيڻ جو مقام مرتبو مون پاري ڪاهل کان تمام گهڻو مٿانهون آهي.

شاعري سان مون پيار ڪيو آهي جيڪو اظهار مون هن ڪتاب

“عشق جي آرسی” ۾ ڪيو آهي. جيڪو اوهان آڏو آهي. مون اڳ ۾ به ڳالهه ڪئي ته مون اهو ڪڏهن به ڪين سوچيو هو ته مان شاعري لکي هڪ ڪتاب آئيندس مون کي شاعري سان عشق هجڻ ڪري شعر لکڻ جون نيٽو شرف حاصل رهيو آهي، ۽ لکندو رهندو آهيان، جنهن کي منهنجي پياري دوست اويس پتو هڪ ڪتابي صورت ۾ ممڪن ڪرڻ لاءِ هر وقت همٿائي منهنجي شاعري کي “عشق جي آرسی” جي ڪتابي فريم ۾ بند ڪري اوهان پڙهندڙ آڏو آندو آهي. جنهن تي مون کان وڌ خوشي منهنجي انهيءَ دل گهرڻي دوست کي ٿي آهي، جنهن کي چڻ ته اها اُن تڻ رهندي هئي ته “يار وفا سُستي ڇڏ، پنهنجو ڪتاب جلد ڇپراءِ.”

اهڙيون الائي جي، ڪيتريون ميارون جتي ملندو، اها ڳالهه ڪندو ته يار ڪتاب ڪڏهن تو آئين؟ منهنجو روايتي جواب ته هن جنم ۾ ضرور آئيندس، جنهن تي اويس جي ڪاوڙ ته ڏسڻ وٽان هوندي هئي اويس تي اگر مان ٿورو سوچيان ته هو منهنجي هن ڪتاب “عشق جي آرسی” جو اولڙو تو محسوس ٿئي.

شاعري جي هن پوري مجموعي جي ڪاميابي تي سوچڻ بجاءِ مون بس اهو سوچيو آهي ته اوهان پڙهندڙ جيڪي شاعري جا عاشق آهيو، اهي هن منهنجي پهرين شعري مجموعي “عشق جي آرسی” کي ڪيتري قدر پنهنجي پيار سان دل جي لائبريري ۾ سجائڻ سان گڏوگڏ شاعري کي پنهنجي دل ۾ ڪيتري جڳهه ڏيو ٿا، منهنجي شاعري تي اوهان جي راءِ منهنجي لاءِ سنڌ ۽ ساهه وانگي هوندي.

وفا گولو - نل

10 ڊسمبر 2017ع

03337158536

ڳوٺ ڪريم بخش گولو

تعلقو نل، ضلعو جيڪب آباد

خدا

عشق جي آرسِي جو ٿي اوجتو،
بي چسي ٿي وڻي زندگي اوجتو.

هن چيو هن چيو، عشق هو ٿي ويو،
روح ۾ ٿي وڻي، روشني اوجتو.

ڪيترا رنگ مون تي چٽيندي وڻي،
هن ڏني جو هڻي هڪ چمي اوجتو.

جا اکين ۾ رهي هر پهر هر گهڙي،
ٿي وڻي سا جدا چوڪري اوجتو.

رات پر درد ۾ پيڙجان ٿو پيو،
مون مٿان ٿي لمي شاعري اوجتو.

روح جون رنگينيون رهجي ويون،
دل ٿئي جو سڀ خوشيون رهجي ويون.

تو چنو جي ساٿ منهنجو او مٺي،
دلبريون ۽ عاشقيون رهجي ويون.

سنڌ جمولي ۾ ڳپو مهيا ٿيو،
ڪيتريون هون خودڪشيون رهجي ويون.

هن ڏنيون ٿي اڻڳڻيون دل سوچيو،
ڪجهه ڳتن تان ڪي چميون رهجي ويون.

جسد خاڪي سرد ٿيا ها پوءِ پي،
دار تي ڪي سرڪشيون رهجي ويون.

اڀسراڻن جي بدن جو سج لٿو،
پر اکين ۾ روشنيون رهجي ويون.

تو مٺي کان دور ٿيندو ٿو وڃان،
عاشقي کان دور ٿيندو ٿو وڃان.

دوست ٿا هاڻي مفادن لاءِ ملن،
دوستي کان دور ٿيندو ٿو وڃان.

مفلسي هي مون کي ڪٿ آئي وئي،
زندگي کان دور ٿيندو ٿو وڃان.

رات مون کي پاڻ ڏي ٿي چڪي،
روشني کان دور ٿيندو ٿو وڃان.

گهٽج منهن ۾، وار چاندي ٿي ويا،
آرسي کان دور ٿيندو ٿو وڃان.

مان اڪيلو درد ڪيڏا ٿا ملن،
هر خوشي کان دور ٿيندو ٿو وڃان.

روز برسات ٿي، ذات مون تي لٿي،
ها ڪڏهن ڪونه آ، مات مون تي لٿي.

ڪيترا رنگ تو ارپيان گيت ۾،
آ سڄي جڻ ته بارات مون تي لٿي.

خواب سارا تئا، جاڳ نيٽن چمي،
عشق جي آ جڏهن، تات مون تي لٿي.

تون جو وچڙي وئي آن جڏهن کان مٺي،
جڻ ته ڳوڙهن جي برسات مون تي لٿي.

رات گهنگهور ۾ روح تڙپيو جڏهن،
شاعري چنڊ جان رات مون تي لٿي.

عشق ۽ سچ کي جو چُهڻ جي ڪئي،
جڻ ”وفا“ دار سوغات مون تي لٿي.

پاڻ سمجهون ٿا بدن جي خاموشي،
ڪو ته سمجهي هي چين جي خاموشي.

سونهن منهنجي ساهه منهنجو سي پنيچي،
ڳولهي ٿي سي چمن جي خاموشي.

تي ويا جذبات هن سرد سارا،
تي وئي خاموش رڳن جي خاموشي.

روح پنهنجو روشني جو آ غزل،
تي چوي مرڪي اکين جي خاموشي.

تي رکي پڙلاءِ ڪيڏو ڪو سڻي جي،
انقلابي ير وطن جي خاموشي.

تون مٺي ناهين اداس گهر آهي،
پئي روئي تولد صحن جي خاموشي.

آءُ توري سڪي،
اُداس ڄام شورو آ.

سرد راتيون زرد شامون،
نراس ڄام شورو آ.

چنچل چُنري پهريل ناري،
لباس ڄام شورو آ.

تون رُئل آهين جانان،
اُماس ڄام شورو آ.

پير پرين جا ٻڌائين ٿا،
حساس ڄام شورو آ.

سونهن جي قيد ڦاسائي ٿو،
تياس ڄام شورو آ.

دلين جا ميلا “وفا” ٿين،
وشواس ڄام شورو آ.

سج لهي ٿورات نري ٿي،
من ۾ ويتر تات وڌي ٿي.

هیر گهلي آ تون به وري آ،
دل هي پئي توکي سڏي ٿي.

صبح جي سانت ۾ ڪوئل پئي،
ڪيڏي منڙي لات لنوي ٿي.

تون جو ناهين ويجهو جانان،
تنهائي هي ساڻ ڏئي ٿي.

هُن چوڙيا هن وار شايد،
تڏهن جهڙالي موسم ٿئي ٿي.

عشق ۾ صدمو سور هزارين،
دل “وفا” جي پئي سمهي ٿي.

گلابي بدن تي، ادا ڪا رهي ٿي،
اسان جي چپن تي، صدا ڪا رهي ٿي.

اوهان زلف پنهنجا، کليل ٿي رهڻ ڏيو،
اسان جي مٿان چڻ، گهٽا ڪا رهي ٿي.

اکين تان چمي ڏي، گلابي آ موسم،
چپن تي چمين جي، کٽا ڪا رهي ٿي.

ڪڏهن باک مرڪي، ڏنو ڪونه مون ڏي،
رڳو پاڻ وٽ یر، سنجھا ڪا رهي ٿي.

وڃي ٿي هٿن مان، پئي دل اسان جي،
اچي دل اندر جو، جفا ڪا رهي ٿي.

وري تون نگاهون، ڪڍي ٿي نھارين،
وري دل چپن تي، خطا ڪا رهي ٿي.

اچوسپ اچو ديس، سڏي ٿو اسان کي،
وطن ۾ اچا پي، ”وفا“ ڪا رهي ٿي.

عشق جي راه ۾، ٿا اڪيلا رُون،
ڌرتي آ رڳو، پير آهن لُون.

مون پرين جي، اکين جي عبادت ڪئي،
هونہ ڄاڻي سگهي، پراکيون هون سچون.

پاڳ ۾ جاڳ ٿي آ، اسان کي ملي،
ننڊ ناهي پرين، خواب ڪهڙا ڏسون.

عاشقي کان اچا، ڪونه ٿي دل مڙي،
عشق آڙاه آوي، پيا ٿا پچون.

هو ملي پاڪرين، آس پوري نه ٿي،
روح ٿو هي چوي، روح ۾ ئي رچون.

چنڊ ٿو گهاو ڏي، چاندني سان اچا،
ها ستارا ڪڍي، شاعري ٿا اٿون.

شهر سارو آداس توین،
هر آس نراس توین.

چوڏھين جي رات پوءِ به،
منهنجي من ۾ اماس توین.

هن عمر ۾ هزارين سوچون،
گڻتئين ڳاريو ماس توین.

تون جو ناهين او سانوري،
کير ڪندو قياس توین.

ماڻهو چون تاميرا اٿئي ڪپڙا،
ڪيئن متايان لباس توین.

گيت، غزل، وايون ۽ ”وفا“،
تنگيل آهن تياس توین.

جو نظر کي، گهاءُ تازو ٿو لڳي،
سو اندر کي، گهاءُ تازو ٿو لڳي.

توسوا ڪهڙا، پرين ڏينهن راتيون،
هر پهر کي، گهاءُ تازو ٿو لڳي.

ٿو ڏسان جي، پيت بکيو پار ڪو،
دل جگر کي، گهاءُ تازو ٿو لڳي.

اجتماعي روح ٿو چيپاٽجي،
جي شهر کي، گهاءُ تازو ٿو لڳي.

ٿو لکان مان درد واري شاعري،
عاشقي کي، گهاءُ تازو ٿو لڳي.

سونهن صداقت، وارا ماڻهو،
سندو ديس جاء پيارا ماڻهو.

ماڪي کان وڌ، منڙا پي،
پرڪي مڪڻ، چاڻا ماڻهو.

تر ۾ پاڻي، ڪاڻ سڪن ٿا،
تر جا هي، موچارا ماڻهو.

محبت جن جي، من ۾ آهي،
سي آهن، دل وارا ماڻهو.

ڏوهه ڏسي، اکين سان پوء پي،
چوچپ رهن ٿا، سارا ماڻهو.

جن ماڻي محبت جي منزل،
سي هن سڀ، سگهارا ماڻهو.

ملندا آهن، قسمت سان هي،
“وفا” کي، تو پيارا ماڻهو.

ديد هڪڙي، پڪي دل سان،
مون به چمي، رڪي دل سان.

نيٺ جرڪي، پون پنمنجا،
چاهه اهڙو، سڪي دل سان.

ذائقو جنت جهڙو هو،
ڪڻڪ جسمن، چڪي دل سان.

درد جي آڳ، اهڙي هئي،
روح ساڙي، بڪي دل سان.

تي پراڻي، وئي دل جو،
پوء نفرت، ڪڪي دل سان.

روشنی جا پیر، میرا ٿي ویا،
هر طرف آهن، اندیرا ٿي ویا.

دلفریبی نیٺ، گهٽي ۾ ڏسي،
پاک اکڙین جا تہ، پیرا ٿي ویا.

جاڳ آهي، جام آهي، تنهنڪري،
نیٺ ڳاڙها ڏس تہ، جیرا ٿي ویا.

کانو ٿا ڏائڻ جیان ڦرندا رهن،
قید هن معصوم، ڳیرا ٿي ویا.

درد جي آوی ۾، پڇندي ای پرین،
راک سارا دل جا، دیرا ٿي ویا.

شاعری جي چنڊ، اُپرڻ سان “وفا”،
سنڌ ۾ آهن، سویرا ٿي ویا.

سکی جي سار پیاری ۾ رات گذری ٿي،
جڻ اسان جي بهاری ۾ رات گذری ٿي.

هن جي اچڻ جو اُکورهی تو اندر ۾،
ائین ئی بس انتظاری ۾ رات گذری ٿي.

من کی کو قرار کونھی توریءِ او سانوری،
بهار ۾ به بی قراری ۾ رات گذری ٿي.

اکیلا جیئون ٿا مئکشی سان مئکدی ۾،
ائین ئی یر گهنڱاری ۾ رات گذری ٿي.

کڏهن شاه جو رسالو کڏهن ایاز پڙهندي،
“وفا” جي شاعری ۾ رات گذری ٿي.

جي رھان ٿو مان اڳر ايمان ۾،
ليکيو ڇو ٿو وڃان بي ايمان ۾.

ھڪ خدا ۾ جي پسن ٿا حُسن کي،
مان پسان ٿو حُسن سو انسان ۾.

سونھن مندر ۾ ڏسي جرڪيو پئي،
مون ڏٺي جا سندر ٿا پڳوان ۾.

ڪنھن پئي ناھي جاءِ جنت ۾ وڃي،
ڪورھيو خوش دوزخي سامان ۾.

عشق الستي ڪنھن نہ جاتو چوھتي،
پاڻ رھياسين حيف ۽ حيران ۾.

مان قدورت جو ڪڍي من صاف ڪيو،
مون ڏٺو پوءِ خدا کي انسان ۾.

مان وڃان ڇو ٿو جيئان محبوب ڏي،
پاڻ هو مون ڏي اچي ٿو گيان ۾.

روح جو احساس ٿو چيپاڻجي،
ڄڻ سڄو آڪاس ٿو چيپاڻجي.

مڪڍي ۾ مٺ نہ آھي شور آ،
شور ۾ آساس ٿو چيپاڻجي.

دوستي ۾ جي رکي ٿو بغض هو،
دل اندر وشواس ٿو چيپاڻجي.

ڪوڙ جي ٿو بدن کي چميو چمي،
سچ جو ڄڻ ماس ٿو چيپاڻجي.

باغ ۾ تھڪن جي ناھي گونج ڪا،
سڀ گلن جو واس ٿو چيپاڻجي.

سانوري مون کي تنهنجي ادائن ڪُٺو،
زلف ڪارن ڪنوارين نگاهن ڪُٺو.

عاشقي جون رتون يار آيون وري،
درد جاڳي پيا پوڳنائن ڪُٺو.

زور محشر هيو مقتلن تي چيو،
سورمن کي سدائين سدائين ڪُٺو.

درد جي آه تي هر طرف کان اچي،
سوڳوارن اسان کي هوائن ڪُٺو.

شام جي شور ۾ سوچيو ڪونه تو،
وار چوڙي چڏي ان گهٽائين ڪُٺو.

سنڌ ۾ سونهن آ پنهنجي تهذيب آ،
ها موهن جي دڙي جي ڪٿائين ڪُٺو.

سونهن جو سنسار آهين چوڪري،
پيار ئي بس پيار آهين چوڪري.

دل ڦرين تي هڪ نظر سان هاءِ هاءِ
حُسن جو ڪو چارُ آهين چوڪري.

ڪا ملي جنهن ۾ جنمن جي خوشي،
تون ته اهڙو پارُ آهين چوڪري.

روز ليئا پائين تي ٻارن وانگيان
دل جيان تون پارُ آهين چوڪري.

تو چمان گل ڳل پيو او چلڪڻي،
شوڻ جلوه خاڙُ آهين چوڪري.

ننڊ خواب جي قيد ۾ آهي،
جڙ ته ثواب جي قيد ۾ آهي.

هو آجو ڪيئن ٿي مڪدي مان،
هو اڃا شراب جي قيد ۾ آهي.

ڪيئن ڪن ديدار هي پياسي اکيون،
چهرو سڪي جو نقاب جي قيد ۾ آهي.

ڪونه ٿو سوچي ڪڏهن زماني تي،
شاعر اڃا ڪتاب جي قيد ۾ آهي.

ڇا ٿيو بي سبب هو وڻي هلي،
هوءَ شايد حجاب جي قيد ۾ آهي.

راتين ۾ روح کي راحت ڪڍي آ،
روح پنهنجو رباب جي قيد ۾ آهي.

ڪتاب کي هو ڪيئن ٿو ڄاڻي سگهي،
جو رهيو شباب جي قيد ۾ آهي.

نه آڪا پيار جي خوشبو،
نه ئي آسار جي خوشبو.

اسان جي ئي نصيبن ۾،
رهڻي ٿي دار جي خوشبو.

گلابن سان رهڻي آهي،
رڳو ئي خار جي خوشبو.

گهمان ٿو مان پيو سنڌو،
آهي ٿڌڪار جي خوشبو.

هميشه جيت هن جي ٿي،
اسان وٽ هار جي خوشبو.

“وفا” جي دل اندر آهي،
اوهان جي سار جي خوشبو.

پاڻ کي عشق تي جو ايمان ٿيو،
لوڪ چو آ وڃي ايڏو حيران ٿيو.

اڃ اڪيلو پيٺان تو پر اڪيلو نه هان،
تون جو تصور ۾ پرين آهين مهمان ٿيو.

روز ممبر تي چڙهي تو خدا کي سڏي،
پر اڃا پاڻ ناهي هو انسان ٿيو.

ڪوڙ کي نفرتن کي پنهنجو ڪري،
اڃ جو انسان چو آ وڃي شيطان ٿيو.

بيگناهي ڪري آهيان گنهگار ٿيو،
سند جي عشق ۾ ناهي ڪو ارمان ٿيو.

سونهن کي عشق ۾ وڪ اڳتي ڪري،
جنهن سجدو ڪيو سورهيه سلطان ٿيو.

جڏهن تنهنجا پور پون ٿا،
تڏهن سارا سور اٿن ٿا.

نازڪ منهنجي دلڙي ۾ هو،
نظرن جا تير چور ٿين ٿا.

ائين لڳي تو اڪڙين کان هي،
تنهنجا سڀنا دور ٿين ٿا.

جيون سارو شيشي وانگر،
پٿر تي حالات لڳن ٿا.

ڪيڏا سور حياتي ۾ هن،
”وفا“ جهڙا پوءِ به سمن ٿا.

سونهن کي پوڄيو سمجھي رام،
عشق اسان تي ٿيو الهام.

ورد ڪيوسين هر دم تنهنجو،
پوءِ چو هڻجي هر هر هام.

دل ڪيو سجدو سونهن کي هر دم،
زندگي ڪئي سين تنهنجي نام.

خاص هڪڙو شاهه ٿي سڏيو،
پاڻ ته سڏبا سين سڀني عام.

سونهن، سنڌ ۽ عشق ڪبو حاصل،
پوئتي نه هرگز هٽندي گام.

گيت نه توکي ڳائڻ آيو “وفا”،
ڏاهي جو سنو سين مرڪي الزام.

پيار پنهنجو غزل جانان،
ڳائجي پيو هر پل جانان.

زندگي تو سوا ڪهڙي،
تو ملين ٿي سڻل جانان.

آءُ توريءَ ڪومايل آءُ،
من ڪلي دل ڪنول جانان.

ڏي چمي برف ڪر جذبا،
ٿوڙ ڪاوڙ جبل جانان.

عشق هاڻي ڪجي ڪهڙو،
بانهن دل جي ڀڳل جانان.

سوا تنهنجي نه چين آهي، اڪيون صحرا ويون بڻجي،
پُسي توکان سوا ٿي وئي اڪين جي آرسی آهي.

اسان جو حال ڪهڙو آ نه جيئن ٿي ته جهڙو آ،
غريبن جي جهڳي وانگي هي اُجڙيل زندگي آهي.

نه آ فڪر خيالن ۾ وزن جي ڪوت ۾ ورتل،
چون ڏاها پيا مرڪي اها ڪا شاعري آهي.

چيائين ڪيئن گهاريون ٿو اڪيلو ائين تون ساجن،
چيم توکان سوا هي زندگي چڻ وه وئي آهي.

غزل سارو لکيو جانان “وفا” تنهنجي تصوير ۾،
پڙهي سارو وري ڏس شعر ۾ شائستگی آهي.

اسان جي روح ۾ هي جا جڳن کان روشني آهي،
اوهان جو عشق آ جانان، اوهان جي دل لڳي آهي.

جواني يار پنهنجي ٿي هر پل آس ۾ ڀٽڪي،
نه اڪڙين جي ڪا ڪينچل آ، نه ٿي ڪا هڪ چمي آهي.

گهڙي سا ڪيئن ٿي وسري اڪين آڏو هئي گذري،
اها وينگس ڏني جا مون صفا ڪا جل پري آهي.

اوهان جي ٿي شهر ۾ ڪو اوهان کي يار چاهي ٿو،
اوهان کي چاڻ ڪانهي ڪا، اوهان جي سادگي آهي.

نه پنهنجا پير روڪين ها، نه پنهنجي چير چوڙين ها،
ڏسين ها ناچڻي دل کي مسين راحت ملي آهي.

دل چهي ٿي عڪس هڪڙو،
چنڊ جهڙو شخص هڪڙو.

روح بڻيو چير منهنجو،
من ڪيو جو رقص هڪڙو.

ڪير سولي ٿي چڙهي ها،
ڪير رولي نفس هڪڙو.

ساهه ٽوڪي تو بدن ۾،
سونهن تنهنجو لمس هڪڙو.

صوفيت ڪي روشني ڏي،
سج جان ٿي شمس هڪڙو.

هوا جا پر ڪٽيل آهن،
صدا جا پر ڪٽيل آهن.

هٿن ۾ ڪا لرزش ناهي،
دعا جا پر ڪٽيل آهن.

نه ٿي مون وٽ پهچي،
جفا جا پر ڪٽيل آهن.

اوهان جي سونهن جي اچ،
ادا جا پر ڪٽيل آهن.

نپايان مان ڪيترو آخر،
“وفا” جا پر ڪٽيل آهن.

عشق هن جي کيو ظاهر،
مان به بڻجي ويس شاعر.

نانءِ تنهنجو ٿو ڪٿان آئون،
پاڻ کي پوءِ ٿو وٺان آئون.

جنهن ڏنو هو ڪلي مون کي،
درد سوئي رهيو ماهر.

ڌرتي عاشقي جي ۾،
دل سڙي ٿي ٿو سڙان آئون.

بيگناهي گناهن جو،
مون تي پرچو ٿيو دائر.

زرد موسم خزان جي آهي،
پن چڻ جان ٿو چڻان آئون.

ديس سان بدگماني تي،
هوبه سڏجي پيو ڪائڙ.

ذهن شمري آ ويو بڻجي،
ڳوٺ ڏي ڪونه ٿو لڙان آئون.

هونه منهنجي بڻي امرتا،
مان به سڏجان ها ساحر.

ديس پنهنجو ٻولي پنهنجي،
پوءِ پي چو ٿو تڙان آئون.

انڌن جي شهر ۾ روشني ڀٽڪي پئي،
اسان جي مفلسي ۾ زندگي ڀٽڪي پئي.

پيار تي پهرا ۽ ميلاپن تي بندشون،
عاشقن جي ديس ۾ عاشقي ڀٽڪي پئي.

هوا ۾ گلابن جي تڙپڻ پئي ٻڌايو،
ڪنڊن آڏو خوشبو ۽ تازگي ڀٽڪي پئي.

بد ذوق سارا ماڻهو هئا شايد ان شهر جا،
خوبصورت دوستو اتي شاعري ڀٽڪي پئي.

رند سارا پي هليا ويا پيماننا خالي
ڪري،
ٿيو ويران مڪدو ۽ مڪشي ڀٽڪي پئي.

سجڻ سارا ٿي ويا دشمن ڌن جي ڪري،
دشمنن جو ديس ٿيو دوستي ڀٽڪي پئي.

عشق آهي وفا گهرجي،
ٿي نئين خطا گهرجي.

درد ساندي ٿڪي ناهي،
دل کي ٻي ٿي سزا گهرجي.

پيار چانورو رهي هر دم،
ڪجهه نه ٻيو ڪو خدا گهرجي.

مان فنا ٿي وري موٽان،
عشق اهڙي بقا گهرجي.

سونهن آڏو ڪيم سجدا،
ٿي اڃا پي انتها گهرجي.

زندگي ريل پٽڙي ٿي وئي،
هر هنڌان هاءِ اُکڙي آ پئي.

درد سارا وڃي ٿي چاڻي اڱر،
چاهه ۾ جي ملي ٿي هڪ چمي.

رات بدنم ڪيڏو ٿي وئي،
مسڪرائي ويوڏينهن مون کي چئي.

سڀ ويا هاءِ تنها مون کي ڪري،
ياد تنهنجي پرين مون سان رهي.

تون وڃي چو آنا تي آهين پڳو،
آدمي آن تون به اچ ٿورو لهي.

دوستي ۾ تير جهڙا لهجا اڃا،
ڪيترو ڀر دل ”وفا“ جي سهي.

درد جا هي ڊگها سلسلا ٽوڙجن،
پاڻ هڪ ٿي پرين فاصلا ٽوڙجن.

عاشقي کي ملي ڪو سڪون دوستو،
عاشقن جا هلي مسءِلا ٽوڙجن.

قوم ۾ آڻجي ڪا شعوري سگهه،
جابرن جا سڄا قافلا ٽوڙجن.

شاعري مان ڪيان، خودڪشي چوڪيان،
ها ذهن جا سڀئي زلڙا ٽوڙجن.

ڌرتي جو هلي دوستن سان ملي،
غريبن جا وڏي مرحلا ٽوڙجن.

تو سوا هي ذات روئي ٿي،
۽ جدا هي ذات روئي ٿي.

مون اڪيلائي آسمجھايو،
پر اڃا هي تات روئي ٿي.

آھ سناتو ماحول تي چانيل،
پوءِ چوھي سانت روئي ٿي.

چپ سيل هن خاموشي جا،
ڪيترو هي بات روئي ٿي.

چنڊ چمڪي ٿو وڃي ڪاڏي،
ٿي تنھا هي رات روئي ٿي.

عشق جي ٿي جيت آھي،
حسد ۾ هي مات روئي ٿي.

دوستن کي سارجي،
پنھنجي دل ٺارجي.

ماڻھپو ٿورو هجي،
دل قلندر ڌارجي.

پيار آھي زندگي،
پيار ويڙي مارجي.

ھار مقدر ڪونہ آ،
حوصلو نہ هارجي.

جت ملي هڪڙي چمي،
زندگي ات گھارجي.

چنڊ جي آچانڊني ڪنهن بدنظر جي ور چڙهي،
جو وڃي هو وحشي ڪڪر جي ور چڙهي.

هن اکين جي آرسی ۾ جاڳ جاڳي داغ ها،
جي لٽا پر زندگي ان ڪٿ سفر جي ور چڙهي.

دانهن تي ڪنهن ماءُ جي ۽ اُپ ڏري هو پيو،
زندگي معصوم ڪا گدلي گتر جي ور چڙهي.

عاشقي جي ناؤ ڪي منزل ملي ها عشق جي،
پر وڃي هو اوچتو ڪنهن پٿر جي ور چڙهي.

نفرتون مليون هيون سڀ محبتن جي عيوضي،
ڳوٺ کان دل ڌار ٿي هئي شهر جي ور چڙهي.

تون هئين هي زندگي هئي تاج محل جهڙي حسين،
توڪان پوءِ هي زندگي آ ڪنڊر جي ور چڙهي.

آءُ ڌاري عشق الستي،
هنيانءُ ڌاري عشق الستي.

دل جگر جي ڳالهه ڪهڙي،
جسم ڳاري عشق الستي.

ٿي فنا کان اڳ فنا تون،
نفس ماري عشق الستي.

هرڪو قاتل مجاز ۾ هو،
ڪير ساري عشق الستي.

سير وچ ۾ پوڙي دنيا،
پاڻ تاري عشق الستي.

ڪيڏا هون آوارا ٿي ويا،
چنڊ ۽ مان ناڪارا ٿي ويا.

تنهنجو گذر ٿيو آ شايد،
خوشبو جو هن چارا ٿي ويا.

پهڪي پيو آ گهر ماڻهن سان،
چپ چو آهن جارا ٿي ويا.

تنهنجي ٽمڪن سان هي منهنجا،
جذبا هن تاسارا ٿي ويا.

محبت مس هئي جاڳي من ۾،
دشمن سڀ تر وارا ٿي ويا.

عاشق ٿي مان شاعر ٿي ويس،
حيران چوڏاها سارا ٿي ويا.

ٿا وڃن سار جا چنگ خيالن ۾،
آ ڪٿي ڪي مٺي رنگ خيالن ۾.

مان ته پنهنجي آنا ڪي گهٽو ڏيان پر،
ٿي هڻي تنهنجي آنا ڏنگ خيالن ۾.

چپ تنهنجا چمي ٿو اکين تي رکان،
پوءِ ٿا هي لهن ريشمي انگ خيالن ۾.

روز تو جاڳ ڪي پاڻي ڏيان مان ننڊ جو،
تافتن تڏهن هي خوابن جا سنگ خيالن ۾.

مان اڃا روشني کان به اڳي ويندس،
رات جهڙا ڪونه ٿور کان ڏنگ خيالن ۾.

سونهن ماڻي ونون،
درد چاڻي ونون.

عاشقي جي ڏلي،
تند تاڻي ونون.

راز ئي راز ۾،
سڀ سڃاڻي ونون.

ڪونه ايندو وري،
عشق هاڻي ونون.

پيار جا گس پرين،
آءُ جاڻي ونون.

پيار جو پنڇي سڏائين توميان،
پوءِ چوهي دل جلائين توميان.

راه ساڳي پاڻ پنهي جي توچيو،
پوءِ هت چڏائي چورلائين توميان.

توسوا توروڻ ۾ ڪو ڪوچي،
ساهه ڪي تون چوسڪائين توميان.

ساز پنهنجي پيار جا ساڳيا پرين،
تار دل جي سان وڃائين توميان.

سج وانگي پاڻ ڪي ظاهر ڪري،
عشق ڪي لوڪان لڪائين توميان.

اسان جي رهي آهي رياضت چمي،
چپن بس ڪئي آهي عبادت چمي.

اڪيون پل ڪري هوءَ ڪجليون اچي،
حُسن کي ڏئي ٿي نفاست چمي.

دلين تي هلي راڄ تو سونهن جو،
ڪري جسم تي ٿي سياست چمي.

چون ٿا پلو پاڳ گورن جو آهي،
بڻي آهي جن جي هي رياست چمي.

سڄو ڏينهن بهشت ۾ گذريو پرين،
اوهان جو ڪئي اڄ هي عنايت چمي.

آءُ تازو ڪر،
گهءُ تازو ڪر.

ڏي چمي هڪڙي،
چاهه تازو ڪر.

ساهه پنهنجي سان،
ساهه تازو ڪر.

بيرخي ڇڏ پرين،
ناهه تازو ڪر.

پاڻ سان جوڙي،
نانءُ تازو ڪر.

ڏکي ٿي پئي دل،
ڏکي ٿي پئي دل.

پرین تو پڄاڻان،
چڄي ٿي پئي دل.

کري کير پنهنجو،
رُلي ٿي پئي دل.

وري تون ملي پءِ،
چوي ٿي پئي دل.

پتر تي لڳو گُل،
ٿئي ٿي پئي دل.

زهر آ جدائي،
سهي ٿي پئي دل.

پيار جو پڄتاءِ وڌندو ٿو وڃي،
يار هي سوداءِ وڌندو ٿو وڃي.

جيترو روڪڻ گهران تومان مٺي،
ياد جو درياءُ وڌندو ٿو وڃي.

عشق جي مرهم رکان ٿو دل مٿان،
روح جو هي گهاءُ وڌندو ٿو وڃي.

ذهن جي اوندھ ڇمي ٿي شعر کي،
شاعري ۾ شعاعُ وڌندو ٿو وڃي.

آڱرين جا چپ ڇهن ٿا چاتيون،
سونهن تنهنجو ساءِ وڌندو ٿو وڃي.

عشق جو آواز بڻجي ٿا جيئون،
ها اسان ئي راز بڻجي ٿا جيئون.

روح کي ٿو رقص وجداني ملي،
ساه جو ڪو ساز بڻجي ٿا جيئون.

دل جي رياست ۾ ملي بالي اڳر
پاڻ پوءِ مير ناز بڻجي ٿا جيئون

جنهن جو ڪوئي انت ناهي اوسڪي،
تنهن عشق جو آغاز بڻجي ٿا جيئون.

جي وطن وقت ڪو ڏکيو اچي ٿو،
پاڻ پو جان باز بڻجي ٿا جيئون.

اسان وٽ محبتون ساڳيون،
اوهان وٽ نفرتون ساڳيون.

اسان وٽ تڙپ آ درد جي،
اوهان وٽ راحتون ساڳيون.

نه تون ڪو پيار ٿو آچين،
اسان وٽ چاهتون ساڳيون.

ڏکي ٿي دل اوهان کان پوءِ،
نه آهن دليريون ساڳيون.

اڪيلا تو سوا آهيون،
اچي ڏي ساعتون ساڳيون.

ڪيترو پاڻ کي رولجي زندگي،
پاڻ کي پاڻ ۾ گولمجي زندگي.

پيار جي آ صدا پيار ڏي تون پرين،
نفرتن ساڻ چو جهولجي زندگي،

زندگي آ حرارت نري جي وڃي،
دل ذهن جي کي چاچولجي زندگي.

ڪا به جي ڪامڻي اک ڪجل ٿي ڪري،
پوءِ ان جي اکين ۾ قولجي زندگي.

پيار جي چانو ۾ پيار ٿي آچجي،
سج نفرت نه ڪو ڪولجي زندگي.

بي خوف ٿي گذاري،
گمنام زندگي هئي.

هڪ هو وجود منهنجو،
جنهن جي ڪئي آبياري،
گمنام زندگي هئي.

مشهور ٿيس ايڏو،
بي نام ٿي پاڻ پاري،
گمنام زندگي هئي.

نڪري وئي وقت جي،
جيئن هٿن مان واري،
گمنام زندگي هئي.

سوا تنهنجي سپرين،
اسان ائين پئي گهاري،
گمنام زندگي هئي.

واريون

ساڳي ساڳي چاهت ڏي،
پيار هي مرڻو ناهي.

دل ڏکي آ ڪيڏو،
تنهن کي راحت ڏي،
پيار هي مرڻو ناهي.

نفرت مان ورنديءَ ڇا،
مُرڪي محبت ڏي،
پيار هي مرڻو ناهي.

گُلفت من متائي،
عشق ۽ اُلفت ڏي،
پيار هي مرڻو ناهي.

ڪلي بيٺو درازن ۾،
سمڻو يار سچل.

مذهبن جا ڳجهه ڄاڻي،
زمر رکي ويو رازن ۾،
سمڻو يار سچل.

ڪري دل دنبورو،
سچ سڻائي ٿو سازن ۾،
سمڻو يار سچل.

صوفيت جي روح مٿان،
گهمي ويو نازن ۾،
سمڻو يار سچل.

منهنجي من ۾،
جوت جلائي،
کيڏانهن هوءَ وئي.

ساهن سان هو،
ساهر ملائي،
کيڏانهن هوءَ وئي.

دل کي دردن جا،
ڌڪ لڳائي،
کيڏانهن هوءَ وئي.

پياس پيار جي کي،
سحرا بڻائي،
کيڏانهن هوءَ وئي.

منهنجي اکڙين مان،
سارنگ برسائي،
کيڏانهن هوءَ وئي.

ڌرتي آزارن ۾،
ڪهڙي عيد ڪجي.

دهشت ڦهليل آ،
شمر بازارن ۾،
ڪهڙي عيد ڪجي.

سچل سچ چئي ويو،
ها دوست درازن ۾،
ڪهڙي عيد ڪجي.

ڪجهه ته لکيل هوندو،
رقيب جي رازن ۾،
ڪهڙي عيد ڪجي.

زندهه هوندي “وفا”،
آهيون مزارن ۾،
ڪهڙي عيد ڪجي.

دل جي ويران وستی،
اچي آباد ڪر.

سورن ۾ حيات گذري،
سونهن سان اوسرتي،
اچي آباد ڪر.

ترجيان آرج سحراء،
من اندر جي ڌرتي،
اچي آباد ڪر.

نيٺن جو جام پيار،
اها ساڳئي مستي،
اچي آباد ڪر.

توسوا اجڙيل آهي،
“وفا” جي هي هستي،
اچي آباد ڪر.

ڳوڙها ڳوڙها ٿي،
چنڊ وڪامي ويو.

رات رڙيون ڪيون،
هن جي ڪنهن نه ٻڌي،
چنڊ وڪامي ويو.

لالچ جي ڪونه اڃا،
اوندهه آهي ڪٿي،
چنڊ وڪامي ويو.

ديد ڪئي اک چنڊ ۾،
گم ٿي وئي روشني،
چنڊ وڪامي ويو.

چاهتن جي دیس ۾،
نفرتن جو آهي هل.

خوشبو روئي پئي،
شاخ تان ڪريو ڪنول،
چاهتن جي دیس ۾.

هڪ چمي سان ڊاهجي،
بیرخین جو هي جبل،
چاهتن جي دیس ۾.

نرگسي احساس ٿا،
تلخ لهجا ڪن قتل،
چاهتن جي دیس ۾.

دل صحيفو پاڪ ٿي،
روح تنهن جو ٿي رحل،
چاهتن جي دیس ۾.

درد تنهنجي جو “وفا”،
ڪير ڳولهي يار حل،
چاهتن جي دیس ۾.

پيار آهي زندگي،
تنهن جي پوڄا ڪجي.

چمين جي طواف سان،
سونهن بڻائي بندگي،
تنهن جي پوڄا ڪجي.

روح ڪي سکون ڏي،
اهڙي جو ملي خوشي،
تنهن جي پوڄا ڪجي.

سڪ ۽ پيار مان،
مسڪرائي جو به ڏسي،
تنهن جي پوڄا ڪجي.

روح تي رهڙي چڙي،
ڏات جي ديوي ميان.

ننڍ ڏي ويندڙ سڀئي،
رستا تي موڙي چڙي،
ڏات جي ديوي ميان.

کاغذن جي ديس ۾،
خيما تي کوڙي چڙي،
ڏات جي ديوي ميان.

شاعري جي سمنڊ ۾،
خيال تي لوڙهي چڙي،
ڏات جي ديوي ميان.

استوپا تي چنڊ لٿو،
سنڌ جرڪي پئي.

هولي جا رنگ اڏريا،
دل مندر ۾ گهنڊ وڳو،
سنڌ جرڪي پئي.

پيار ئي پيار هيو،
دل تان لٿونفرت سڳو،
سنڌ جرڪي پئي.

مذهب جي چادر ۾،
هر روح صوفي لڳو،
سنڌ جرڪي پئي.

مڪلي کي جاڳائي،
تاريخ نئين لکجي.

ڏاهر هجي هيرو،
هوشو کي همٿائي،
تاريخ نئين لکجي.

جن جن ڪاهه ڪئي،
سي سڀ پيهر ماري،
تاريخ نئين لکجي.

ديس سڙي ٿو پيو،
امن جو انگاس لهرائي،
تاريخ نئين لکجي.

سمبارا جي پازيب لپي،
موهن دڙي کي ڪوٽائي،
تاريخ نئين لکجي.

اڳ جا لڪي ويئي،
سا درياءَ ۾ لوڙهائي،
تاريخ نئين لکجي.

ڪير اوندھ مان ڏسي،
گھاءُ روشني جو.

ڏور آڪاس تان پيو،
مون ڏي هر هر اچي،
سڀاءُ روشني جو.

چڪور جيان من هي،
چنڊ چمرو پيو پسي،
چاهُ روشني جو.

تنهنجي حُسن جو ”وفا“،
ڪيئن دل هي سهي،
تاءُ روشني جو.

ڌرتي لئ آهي،
جاڳ اسان جي.

آڌيءَ جو اچي،
چاڻي هي چاهي،
جاڳ اسان جي.

ماڙن جا درد سڀ،
هڪ ڏينهن ڇڏيندي لاهي،
جاڳ اسان جي.

پيار بنا تنهنجو،
”وفا“ ڪجهه ناهي،
جاڳ اسان جي.

عشق

چاهت

اوهان جون چاهتون ميڙي
رکيون شوکيس دل جي ۾
چميون پاڪر ۽ کجهه يادون
کنوارا خواب ها تن سان
۽ کجهه ها خواب ڌرتي جا
سپئي ها شانتي وانگي
چتا ها چاندني وانگي
سپئي تحفا سڪي تنهنجا
سپئي ها راحتون ميڙي
اوهان جو چاهتون ميڙي
رکيون شوکيس دل جي ۾
اوهان جي سار تڙپائي
پئي ٿي روح چيپائي
ملڻ تون يار جلدي آ

وري آ بهار جلدي آ
مگر ڪهڙي خبر جانان
خزان پي ڪا خزان ايندي
اڪين جا خواب هي سارا
چڙهي ڪرندا نه جاتومون
اسان جو عشق هي جانان
ائين ٿنڀون نه جاتومون
پڪي سارا امن جا هي
لڏي ڌرتي ڇڏي ويندا
امن جا گيت سڀ ساڻي
دفن سارا ڪيا ويندا
اسان جي قوم جا جوڌا
ائين قتلام ٿي ويندا
اندر جا هي وڏا ڪوٽا
اچي هت ظلم هو ڪندا
سڄي ڌرتي ڏڏي ويندي
سڄي چاهت ٿي ويندي
پرین محبت ڦٽي ويندي
۽ دل موهن ڌڙي وانگر
ائين ميسارجي ويندي.

حسن درس کي پيٽا

مشائخ تي ستو پيو آ
ڪفن هو جاڳ جو پهري
وچائي درد جو بستر
نمن جي چانو کان پر تي
بڙن جي چانو جي هيٺان
بيهاري ڪميت هو گهوڙا
مشائخ کي ٿو جاڳائي
سچل کي هو سڏي ٿو پيو
پريان الفی گيڙو پهري
انالحق الاپيندو
اچي رومي پڳو آهي
مٿان منصور لامذهب
ڪري ٿو روشني سڀ تي
سڀئي يار ڏس گڏجي
حسن کي جام آچين ٿا
حسن صوفي عقيدت سان
پيو ٿو جام کي اوتي
انالسنند الاپي
پرین جي پاچي ۾ ويهي
اچا ٿو پيار هو آچي
پيار کان هو ٿڪو ناهي
اچا ٿيو هو جهڪو ناهي.

چمي

اڪين ۾ رنگ ٿي اوتي
 نھاري چاهه مان مون ڏي
 ستل احساس ٿا جاڳن
 اڪين جي ميج سان جڏھين
 چپن جو جام ٿي آچي
 ائين محسوس ٿئي ٿو چڻ
 بدن ۾ روح ٿي ٿوڪي
 چوي ٿي چاهه مان مرڪي
 جدا جاني نه ٿيندا سي
 گلابن ڏي نھاري ۽
 وري مرڪي چوي ٿي هو
 نپائڻ جو وچن ڏي تون
 ٿڪي مان مرڪ ٿو مرڪان
 اندر سارو ڀري ٿو پئي
 چوان ٿو اي سڪي تنهنجي
 محبت مون لاءِ امرت آ
 مگر منهنجي نصيبن ۾
 چڱن جي چانو ٿي ناھي
 آ منهنجو عشق ڌرتي سان
 چپن جو جام تون آچي
 اندر کي درد ٿي آچين
 پرين سيني اندر ڏسندين
 اندر آ سنڌ جو نقشو

رڳن ۾ خون جو آھي
 پرين سارو هي سنڌو آ
 اڪين ۾ ڌار چو آھن
 خبر ناھي پرين توکي
 اھي ٿي درد پنھنجا جا
 وطن جي ئي غدارن جا
 اندر کي درد ويڏي ٿو
 نڙي ۾ لفظ ٿا آٿڪن
 ۽ ٿٽڪي چپ ٿي منهنجي
 ۽ ٿڙڪن چپ ٿا منهنجا
 اندر آواز ٿو دڀجي
 وري پٽڪي چوي ٿي هو
 برابر سنڌ آزادي
 گھري پيئي ٿي صدين کان
 سيد جو خواب ٿي پورو
 وطن لاءِ ويڙھه جاري رک
 وچن آھي منهنجو توسان
 ستارن سيج تي جڏھين
 ڪٿي اُپري جڏھن ايندي
 وري توسان ملنديس مان
 جڏھن آزاد سنڌ ٿيندي
 هٿن تي هو چمي ڏيئي
 اُٿي مرڪي هلي ويئي.

پنورو

پولي چڻ ڦلواڙي آهي
جنهن ۾ سرها لفظ گلن جا
خوشبو وانگر کڙندا آهن
تن جو واس وٺڻ لاءِ پنورا
هر هر ڦيريون پائيندا آهن
لفظن جي گل مڪڙين کي
هر هر پيا چاهيندا آهن
تن پنورن مان هڪڙو پنورو
بين پنورن کان بنهه نرالو
ڳاڙهي تازن گلن ڦلن جو
رس چوسيندو رهندو آهي
گيت ڳائيندو رهندو آهي
خوشبو وارن گل لفظن مان
سرها سرها پيار پيريل هو
شعر ٺاهيندو رهندو آهي
پنورو بنهه نرالو پنورو
لوڪ چوي ٿو جنهن کي شاعر
ڌرتيءَ ۽ سرتيءَ جو شاعر.

دوڪو

دنيا ساري دوڪو آهي
دوڪي ۾ هن رنگ سڀئي
جي تون سوچين دوڪو آهين
مان پڻ سچ ۾ دوڪو آهيان
چو جو مون سان مان به آهي
مان ۾ به ڏاڍي لذت آهي
پر تنهن لذت ۾ لذت ناهي
مون کي منهنجي سرت تي ماري
چو جو هوءُ پاڻ مئل آ
مون کان پاڻ کي اعليٰ سمجهي ٿي
پر جي هو سمجهه ڪا ڌاري
پاڻ کي هوءُ ائين نه ماري
دنيا جا نه هو ماڻهو ڪاري
ايڏو تن کي هوءُ نه ڳاري
جي هو جاهل گڏجي هڪ ٿي
ڪنهن بيواهه پٽڪي وانگر
دنيا کي گهٽ وڌ ڳالهائين
پنهنجي ذات جي خاطر
نه هو خواهش جا ڳائين
پنهنجي دنيا ڪونه سنوارين
انهن جي جا دنيا آهي
تنهن دنيا ۾، جي دنيا جي

هر هر جو هي خواهش جاڳي
 ڇا پوءِ سا پوري به ٿيندي
 جي خواهش هي پوري ٿيندي
 پوءِ ته دنيا ساڳي رهندي
 ساڳي رهندي ڪونه هي ڏهندي
 پر هو منهنجي دنيا جا ويري
 منهنجي دنيا ٿا ڏاهڻ چاهين
 پنهنجي دنيا ٿا ٺاهڻ چاهين
 جنهن جا پاڻ رکوالا هوندا
 هن دنيا کي ڪوڙي ڇڏي
 پنهنجي ڪوڙ کي پرچائيندا
 ها جي دنيا ڪوڙي آهي
 پوءِ هتي ائين ڇو آهي
 دنيا سان جو پيار ڪري ٿو
 سو ايڏو ڇو سوڪو آهي
 جيڪي دوکو، دوکو ڪن ٿا
 دوکي ۾ سي پاڻ رهن ٿا
 مان ته پنهنجي دنيا جو آهيان
 پاڻ کي ان جي لاءِ ٿو ٺاهيان
 تنهن جي هر انسان کي چاهيان
 دنيا دوکو ناهي پيارا
 جي تون سوچين هٿرادو ڏاها
 دنيا توکي دوکو نه لڳندي
 دوکو تنهنجو دوکو لڳندو.

موڪلاڻي

جڏهن شام ڌاري
 اسان پيار مان هو
 اداسين جي نيري
 اُپ ڏي نھاري
 ٻه ٽي لڙڪ هاري
 اوهان جي ميارِي
 نگاهن کي چمندي
 هيُو موڪلايو
 تڏهن هو اسان کان
 اسان جي ئي ساهن
 هوا جي اشارن
 اوهان جي ته ٿهڪن
 اسان جي ته لڙڪن
 هيُو موڪلايو

تڏهن سنڌ ساري
 ته جڻ موكلايو
 جڏهن جو ستمگر
 چيو ڄام شوري
 ته سڌڪي اسان کي
 اڳر موڪلائي
 وڃو ٿا پيارا
 اها وينتي آ
 ورستي ۽ مون کي
 اوهان پنهنجي دل تان
 وڃي دور مون کان
 وساري نه ڇڏجو
 ميساري نه ڇڏجو.

مانگر مڇ

نه مانگر مڇ اهو ساڳيو
 نه آهي مورڙو ساڳيو
 نوان راکاس آيا هن
 ڪراچي کي وري ڪهندا
 وٺي جلاد آيا هن
 وري ساڳي ئي مقتل تي
 نه هن کي هو سڃاڻن ٿا
 رهيو اٿس ساڻ ۾ جيڪو
 سمندر سو به سوچي ٿو
 اڪيلو مان ئي رهندس
 حسن جي ئي هجومن ۾
 حسينن کي خوشيون ارپي
 سدائين مست ئي رهندس

رهنزن سوچ نئين ناهي
 ديوارن جي زنجيرن سان
 سمندر کي ٻڌو آهي
 اهوئي ڊپ پيو کائي
 ڪراچي کي پيو هر دم
 اگر سمند کي ويا هيسائي
 ته پومان ته ڪجهه ناهيان
 نوان مانگر مچ هي مون کي
 بنا ڪنهن اوگرائي جي
 ڪچوئي گهي ويندا
 پري رت مان هو پئمانا
 خوشي سان گڙڪي ويندا
 اچي مون کي بچائي ڪو
 سنڌي جيڪو سڏائي ٿو.

ڌرتي

نرالي ڪا پري آهي
 اها جا چوڪري آهي
 رهي ٿي جام شوري ۾
 هڳائڻ جي هندوري ۾
 اڪيون جڙ هن جون سيتا جي
 پويتر مورتِي وانگي
 چپن تي پياس ٿي تانگهي
 ته هر هر نيٺ پيا چمجن
 نوان ڪي واس پيا وڻجن
 جڏهن هوءَ زلف ٿي چوڙي
 تڏهن خوشبو ٿي شرمائي
 وڃي ٿي رخ بدلائي
 نشيلا نيٺ جاني جا
 چمي ٿي روز چانڊوڪي
 جڏهن سامهون اچي ٿي هو
 ته دل تيزيءَ سان ڌڙڪي ٿي

جتائي عشق ٿي جڏهن
 تڏهن هي خيال جاڳي ٿو
 اسين رولاڪ رستن جا
 نه پنهنجو ڪو نڪاڻو آ
 اسان جي سيج گهاڻو آ
 اسان جو عشق سرتي سان
 اڃا تائين هلي ٿو پيو
 اهو اعزاز ماڻيون ٿا
 وري دل ڳاڙهي جهنڊي ڏي
 ڏسي هي يار مرڪي ٿي
 چوي پاڻوه مان هيئن ٿي
 اهي ساريون حسينائون
 ڇڏيان مان ديس ٿا گهوري
 ڏيان هي ماس پي ڪوري
 اسان جو سنڌ سرمايو
 اچوسپ سيني سان لايو
 اسان جو عشق ڌرتي سان
 اسان جو پيار ڌرتي سان.

ثقافت

ثقافت سون جهڙي آ
 ثقافت سج جيان آهي
 ثقافت سونمن آ پنهنجي
 ثقافت ساهه جيان آهي
 ڪيون تنهن کي اڃا ڪر اچ
 پمري ٿو پي ۽ اجرڪ
 جي سوچين تون ثقافت آن
 ثقافت آءُ پڻ آهيان
 ثقافت ڏينهن تي گڏ ٿي
 وڃن هڪڙو ڪيون گڏجي
 ثقافت زندهه رکڻي آ
 ترهيو پيار سان گڏجي
 امن کي آڻبو هٿي
 اصل جيڪا ثقافت آ
 اهائي سنڌ آ پنهنجي
 امن جنم آ جنمن جي
 انهي تي ساهه گهوري ڇڏ
 امن ۽ پيار کي آڻي
 ثقافت کي سنواري ڇڏ.

گدائي روپ جو ڌاري
 جڏهن هي ديس آڻي
 ته قيدي جي چمي ڪهڙي
 صفا بي سود آڻيندي
 جتي آزاد ڌرتي آڻي
 چمي جو اتي لطف آهي
 اتي مذهب چمي آهي
 مڃان ٿو مان او سرتا
 چمي آڻيندي پنهنجي
 جي ٿورو سوچجي يارو
 جتي بڪ پارڙا ماري
 رهي ممتا عذابن ۾
 اتي پنهنجي بغاوت آڻي
 انهن بي سود چمين کان
 بغاوت آڻي، بغاوت آڻي.

بغاوت

گدائي روپ ڌاري ڪو
 ۽ ظالم ڪي ڌاري جو
 سڏي مظلوم ڪي جيڪو
 وٺي هر حق ڏياري جو
 مڃون تنهن ڪي اسان پنهنجو
 ٿئي افسوس ٿو يارو
 اسان جهڙن اديبن جو
 جتي رت ديس آڻي سارو
 دليون بيروت بڻيل هن
 اتي قاتل اڃا آهيون
 اسين شاعر چسي چمين ۾
 اسان ڪي ڪو ته سمجهائي

ڪاري سياست

تون ڇا ڄاڻي ڌرتي ڇاهي
 مارون ڇا هن سانگي ڇا هن
 تن کان وڌ آ توکي پياري
 پنهنجي ڦرڻي ڪرسي ڪاري
 توکي ڪائي لڄ ئي ناهي
 تنهنجي گهر جي منهن تي ماڻهن
 ڪاري دانگي ڦيري آهي
 تنهن تي ٿورو جهاتي پائي
 پنهنجي منهن تان عينڪ لاهي
 شايد تو گاڏي مان لهندي
 ليو پائي نهاريو ناهي
 تنهنجي گهر جي منهن تي دانگي
 ڪارنهن جا ٿي ليڪا پائي
 تنهن تي تنهنجي ڪوڙي مفاهمت
 روزانو پئي ٿي تيل مڪائي
 تنهن پاسي تو سوچو ناهي
 ڪارنهن ڪارنهن بڻجي ويئي
 تنهنجي ڪاري سياست آهي.

زخمي چانڊيو کي پيٽا

ماڻهو جيڪو ورڻو آهي!
 ماڻهو جيڪو مرڻو ناهي
 تنهن جو مت ڪا گولي ناهي
 رت جي هي ڪا هولي ناهي
 هن جي هڪڙي ڳالهه انوکي
 پيار مٿي سان مٿي وائي
 ان جي انهي سادا پن تي
 ڪجهه بگڙن کي ڪاوڙ آئي
 ڪتن وانگر ان تي ڏمريا
 تن کي ڪائي سڏ نه آئي
 همڙا مڙس مٿير نه مرڻا
 گجگوڙن سان هر هر ورڻا
 پر ڪائونر تو اهو نه ڄاتو
 ماڻهو هي نه معو گولي سان

توجا گولي هنئي شاعر کي
 سا ته لڳي توئي ڪائڻر کي
 توکي آءُ ٻڌايان ڇا ڇا
 گولي جا توناهي آهي
 ان سان سنڌ هي مرڻي ناهي
 مون کي پڪ ڏني آ ڌرتي
 شاهد آهي هر هڪ ماڻهو
 جنهن کي ڊڪڻ ساهه ڏنو
 ۽ لاڙڪاڻي ويساهه ڏنو
 سو او ڪائڻر مرڻو ناهي
 دل منهنجي هي مڃي ٿي
 هو ورڻو آ مرڻو ناهي
 هو ڏس وريو ڪالمه جلدي
 خالد (1) بڻجي ساجد (2) بڻجي.

وقت

قڙي قڙي وسي پئي
 اسان جي روح جي مٿان
 جسم هي پسي پيو
 انگ انگ ٿي پيو
 سنڀاليون ڪيترو پلا
 سمونڊ جذبن جو اندر
 چلي پيو وڌي پيو
 اڪيلا جيئون به ڪيترو
 تو سوا او سانورا
 اڀاڻڪا اڪيلڙا اوڀلڙا
 اسان جي صبح به وئي
 رنگين شام ٿي وڃي

اسان کان کسڪندي وري
 ڊسمبر به ويو هليو
 وڃي ٿي جنوري پرين
 اسان جي تون اڪيلائي
 دور جي ڪري سگهين
 ته آءُ گرم ساهه ڪيون
 اسان جي روح ۾ رهي ٿي
 اڄ صدين جي پرين
 انهي کي چپن سان وري
 اجهاميون اجهاميون
 اچين ته آءُ تون پرين
 وارين ته واءُ ٿي پرين
 اڃا ويو نه وقت آ
 اڃا ويو نه وقت آ.

اسان عثمان مروندي

اسان عثمان مروندي
 سدائين رقص ۾ رقصان
 هٿون ٿا حيدري نعره
 نچائي روح پنهنجي کي
 ڪيون ٿا عشق کي سجدا
 پچائي جسم هي پنهنجو
 رهون ٿا مست السستي ۾
 اسان کي خوف بمٿن جو
 اوهان پاران ته بگڙن جو
 ڪڏهن پي ڪورهيوناهي
 اسان صوفي قلندر هون
 اسان جي دل دنبورو آ
 اسان عالم لاءِ آبادي
 ڪئي آ تو ته بربادي
 اسان جو عشق هي تنهنجو
 اڃا پي نور وڃائيندو
 اڃا توکي رلائيندو
 اسان هوڻي مشائخ هون
 اسان ئي عشق شائق هون

اسان کي تون ڇا متائيندين
 اسان جو جسم هي گيڙو
 انهي کي تون ڇا لاهيندين
 اسان جي دل قلندر آ
 درازا پنهنجو اندر آ
 سدائين رقص ۾ آهيون
 الستي عڪس ڏاهيندين
 ٻڌي ڇڏو او انڌا پوڙا
 رکيل آ روح ۾ رقصان
 اسان چيزل جا متوالا
 اسان جموڪن جا رکوالا
 ڪڏهن بڻيا ڀيل آهيون
 ڪڏهن هون بودلا بودي
 ڪڏهن سامي سچل آهيون
 ڪڏهن پڳت ڪنور آهيون
 اسان نالي الڪ آهيون
 اسان عثمان مروندي
 سدائين رقص ۾ رقصان
 هڻون ٿا حيدري نعره
 ڪيون ٿا عشق کي سجدا.

سُرت

چون ٿا يار سڀ مون کي
 سماجي سُرت ڪانهي ڪا
 مڃان تومن حقيقت آ
 نه جنهن ۾ واڌ ڪا آهي
 نه منهنجي سوچ سماجي آ
 نه مان ماڻهو سماجي ان
 ڪچان تومن اگر تن کان
 چون ٿا دين ۾ ناهين
 ڪڍي ايمان مان مون کي
 ڪرڻ سنگسار چاهين ٿا
 اهو هو چون ٿا سوچن
 جو ٻُڪيا پار ٿو ناهي
 نه جن لاءِ ڪو ڳڀو آهي

نه جن لئه ڪولتو آهي
 نه جن لئه ڪواجهو آهي
 جي انهن جو خدا آهي
 خدا سو پاڻ ئي سوچي
 سماجي سوچ سو ناهي
 اسان لئه پيار جو پاڇو
 چمين جي چانو ڪافي آ
 اسان کي ڪانه ٿي گهرجي
 سماجي سوچ جي پيٽرا
 وڃي او يار سمجهايو
 اوهان پنهنجي ئي آقا کي
 مڃي پنهنجي ئي هستي کي
 خدا جي واسطي يارو
 سماجي سرت ڪا ڌاري.

سقل زندگي

جواني عشق تنهنجي ۾
 اڃا تائين جلي ٿي پئي
 اچي تون عشق آتش کي
 مٺي مائو ڪري وڃجان
 چمي پاڪر پري وڃجان
 نه پنهنجو تو ڪيو جانان
 نه ڪنهن جا ٿي سگهيا آهيون
 اسان کي مُرڪ پنهنجي ۾
 سجايو ڪونه تو جانان
 اسان کي روح پنهنجي ۾
 لڪايو ڪونه تو جانان
 سڏي پنهنجي تون نيٽن جي
 پناهن ۾ رکين ها جي
 اسان پنهنجي هي پانيون ها
 سقل پوءِ زندگي جانان.

اچي ان آستاني تي
 اچا پي ڪونه ٿا سٽرن
 خودي جي خول مان نڪرن
 ڏسين توپت ڏٺي تون هي
 سٽي ٿو هو ڪراڙي پي
 سڄي هن عرس تنهنجي مان
 ملي ٿو جو درس سڀني کي
 اهو آفاقي جو آهي
 رڳو نالي جي ماهر هي
 اچي گيڙو پيا پائين
 ڏسي هي ماجرا ساري
 فقيري جو علم بردار
 مدن ٿو ڪنڊ ۾ روئي
 پليتن جي اچڻ تي هو
 سڄو آڳنڌ پيو ڏوئي.

مدن فقير

فقيري ويس اوڙي هو
 اچن ٿا پت ڏٺي توڙي
 خدا پي تن جي دلين کي
 ذرو پي ڪونه ٿو لوڙي
 آنائن جا ڪٽي ڪوڙا
 ڪنن کان هو انڌا ٻوڙا
 نه ٿا دل کي دنبرو ڪن
 نه ٿا ڪي آيتون سمجهن
 نه ئي آڳنڌ تنهنجي جي
 تڏيري هير کي ڀرجمن
 پتن تان راڙ ايندڙ کي
 ڪڏهن پي ڪونه ورنائين
 پوئتر پت ڏٺي تنهنجي

اياز جاني کي پيٽا

دعا جا نيٽُ آلا ها
 هٿن کي ديد کاتي هئي
 اوهان جي موڪلايو هو
 اسان جي عيد کاتي هئي
 سمورا پل ويا بڻجي
 ڏهين عاشور جهڙا ها
 اوهان کانپوءِ ڪيئن آهيون
 پڇي ٿي روز هي دلڙي
 تئل شيشي جيئن آهيون
 اهو منصور (1) آ ساڳيو
 اهو سرمد (2) به مرڪي ٿو
 جنين جي جيءُ سان دل جو
 سڄو هي جڳ جرڪي ٿو
 چون ٿا تون ڪٿي آهين
 سڏي ٿو لاڙڪاڻي هي
 ڇڏي ان نئين ديري کي
 اچي پنهنجي بسيري تي
 وري مرڪون وڪيري وڃ
 اسان جو پيار آ ٽڪرا
 انهي کي تون سهيڙي وڃ.

عشق نظم

عشق

عشق
جنهن به
دل کي
چمي ٿو وڃي
سا دل
ڪڏهن به
مرد نه ٿي
ٿي سگهي.
◊

مذهب

اي ملان
مذهب
انسان کي
سنوارڻ لاءِ
خالق خلقيو آهي
پر تون ته
مذهب
۽
انسان کي
سينواري رهيو آهين.

سونهن

تون چند کان به
وڌيڪ حسين آهين
چند به تنهنجي
سونهن پسڻ جو
محتاج آهي
تون ائينون ڏسندي ڪر
چو ته
دنيا جا سڀ آئينه
تنهنجي سونهن
ڏسڻ لاءِ
آتا آهن
منهنجي اکين جيان.

شاعري

شاعري
روح جو
عڪس آهي
جيڪو
شاعرن جي
اکين جي
گھرائي ۾
هر ڪنهن کي
نظر ناهي ايندو.

ڪائنات

مٺي
ڪائنات جي
هن وشالنا ۾
جيڪڏهن
تون
ناهي ته
پوءِ هي
ڪائنات مونکي
تمام
سوڙهي ٿي لڳي.

پالنا

شهر جي
چوڌاري
ڪتا پڙنڪن ٿا
هڪ چالاڪ ڪٿي
شهر ۾ داخل ٿي
شهرين کي
ڏاڙهي وڌو آهي
شهر جي
ميونسپل انتظاميه
۽ حڪومت
ڪٿي کي
مارڻ بجاءِ
ان جي
پالنا پئي ڪري.

فراريت

منهنجا دوست
اکثر ڪري
منهنجي
فراريت تي
ڪلندا آهن
۽ ڪائڻر پٽي
جا لقب ڏيندا آهن
مان
اکثر اڪيلائي ۾
سوچيندو آهيان
ته منهنجا دوست
پوءِ
ائين ڇو چوندا آهن
ته
پڇڻ ڪم به وريامن جو.

الميو

زندگي جو
وڏي ۾ وڏو
الميو
اهو آهي
جڏهن
نفرتن جي
دڙ ۾
پيار
دٻجي وڃي ٿو.

معذرت

اخبارون
روزانو
ڪوڙ لکنديون آهن
پوءِ به
اخباري ادارا
ڪڏهن به ڪو
ترديدي
بيان هلائي
سچ کان
معذرت
ناهيڻ گهرندا.

پيانڪ تصوير

وڻي وڻي
منهنجي اکين آڏو
سماج جي
پيانڪ تصوير!!
نهي پوي ٿي
جنهن ۾
لائبريريون ۽ درسگاهون
ويران نظر اچن ٿيون
وڊيو سي، ڊي جي
اگهاڙين فلمن جي دڪان
۽ بازار حُسن تي
ماڻهن جي رش آهي.

تبديلي

سماج ۾
وڏي تبديلي
اچي رهي آهي
جو ڪتاب
مهانگا
۽ جسم فروشي
سستي ٿيندي پئي وڃي.

پورٽريٽ

سماج
اگهاڙي عورت
جو پورٽريٽ
بڻجي ويو آهي
جنهن کي
هرڪو
حوس جي
نگاهن سان
ڏسي رهيو آهي.

پاڪ رشتا

جنسيات
جو مرض
سماج کي
اجگر جيان
وڪوڙي ويو آهي
جنهن پاڪ پوتر
رشتن کي به
گهي ڇڏيو آهي.

جيون

اسان جو
جيون
پينو فقير جي
كشڪول ۾ پيل
ان کوٽي سڪي
جيان آهي
جنهن کي
وقت
ردي سمجھي
اُچلائي ڇڏيو آهي.

ڪراس نوت

اسان جو
جيون
ڪراس نوت
جيان آهي
جنهن کي
ڪوبه شخص
قبول ڪرڻ
نتو چاهي.

سهارو

مئي
تنهنجو ساٿ
منهنجي رولاڪ
روح لاءِ
بيساختين جيان
سهارو هو
تنهنجي
وچڙي وڃڻ کان پوءِ
هي معذور
بڻجي ويل
روح
اچي ڏس
ڪيئن تڙبي
رهيو آهي
تو لاءِ.

تي لفظ

پرين
منهنجي
سپنن جي
شيش محل کي
تو بيرخيءَ جا
تي لفظ چئي
چڪناچور
ڪري ڇڏيو
ياد ڪر
تو چيو هو
آءُ هيت، يو.

انڪار

مٺي
تو جڏهن
منهنجي
پيار کان
انڪار ڪيو
تڏهن
منهنجن سڀني
اکين جي
ست ماڙ
منزل تان
هيٺ ڪري
خودڪشي
ڪري ڇڏي.

روشنی

سج
تنهنجي
بي لوڻ
روشنی به
اسان جي
اوندھ ٻڙيل
جيون ڪي
روشنی جو
لباس
پھرائي ناھي سگھي.

اڏوهي

سماج
جيڪو پيار جو
پرچارڪ هو
تنهن کي
نفرت، حسد، ساڙ
جي اڏوهي لڳي ويئي آهي.

زندگي

بُڪ ۽ افلاس
زندگي کي
ڳولهي رولي
حيات جي دڳ تي آڻي
پڪو ڪري ٿي.

پنجکڙا

اڪيون

پرين
 منهنجي
 دل جون اکيون
 تنهنجي سونهن جي
 جام کي اوتي
 هر وقت
 خمار ۾ رهن ٿيون.
 ◆

چنڊ پي مون وانگيان ٿو ڪري آوارگي،
 سونهن کي ٿوهرهند ٿو پنهنجو ڪري،
 جڻ ستارن جي هنياء تي ٿو مڱ ڏري،
 عاشقي کي ٿو مڱي هوندي ۽ بندگي،
 چنڊ پي مون وانگيان ٿو ڪري آوارگي.

چنڊ پي آ مون جيان عاشق مزاج،
 پيار جا سنديس ڏي ٿو پونءِ کي،
 روز ڪرڻ سان چمي ٿو پونءِ کي،
 کيس روڪي کين سگهندو ڪو سماج،
 چنڊ پي آ مون جيان عاشق مزاج.

چنڊ پي ٿو سونمن جي پوجا ڪري،
سونمن جيڪا سچ جو پيو روپ آ،
سونمن ڌاران پيو ته سڀ ڀروپ آ،
سونمن جي سنجوڳ ۾ پيو ٿو پري،
چنڊ پي ٿو سونمن جي پوجا ڪري.

چنڊ تنهنجي سونمن ٿي پاسي ٿي،
ڪنهن ڏنا ٿي گهاٽو چاتي جي مٿان،
چاندني هارين پيو لڙڪن جيان،
چا پرين تنهنجو ويو توکان رسي،
چنڊ تنهنجي سونمن ٿي پاسي ٿي.

چنڊ هيڏا گهاٽو توڪي ڪنهن ڏنا،
داغ هاڻو ٿو لڳي تنهنجو بدن،
پوءِ پي تون پيار ۾ آهين مڱن،
ايترا سوڌاءِ توڪي ڪنهن ڏنا،
چنڊ هيڏا گهاٽو توڪي ڪنهن ڏنا.

چنڊ پنهنجا نيٺ جو کولي ڇڏيا،
سونمن ۾ وهنتي سموري ڪائنات،
شاعرن جي پي ڪڙي پئي آهي ذات،
ءِ ”وفا“ جا خيال پي جرڪي پيا،
چنڊ پنهنجا نيٺ جو کولي ڇڏيا.

چنڊ تنهنجي چاندني آهي مڙم،
يا اکين جي روشني ٿي وئي جهڪي،
يا ته قاتل ڏنڌ ۾ آهيان يڪي،
يا پرين توکي لڳل آهي زخم،
چنڊ تنهنجي چاندني آهي مڙم.

چنڊ چئڻ هي رنگ توکي ڪيئن لڳو،
سونهن تنهنجي سچ جي جڻ ساڪ هئي،
پات اونداهي ۾ روشن باڪ هئي،
درد جو هي رنگ توکي ڪيئن لڳو،
چنڊ چئڻ هي رنگ توکي ڪيئن لڳو.

چنڊ مون کان دور تون چوڻورهي،
آءُ منهنجي جهوپڙي ۾ تون لهي،
چو وڃين ٿو برپتن پاسي گهي،
درد تومون وانگيان ڪيڏا سهين،
چنڊ مون کان دور تو چوڻورهي.

چنڊ پنهنجا نيٺ جو پوڻي ڇڏيا،
روح منهنجو ڏنڌ ۾ قاسي پيو،
مان اڪيلو سڀ ستارن تي چيو،
ڪيترا ٿي درد تحفي ۾ مليا،
چنڊ پنهنجا نيٺ جو پوڻي ڇڏيا.

چنڊ سان ڪو فرد توپڪجي وڃي،
جڻ سندس ڪو درد توپڪجي وڃي
هائ چمرو هاڻ زرد تو ٿيندو وڃي
دل اندر ڪو سر درد تو وڌندو وڃي
چنڊ سان ڪو فرد توپڪجي وڃي

چنڊ تنهنجي ذات اُجري ٿي رهي
منهنجي پوءِ ذات اُجري ٿي رهي
ڪير آهي دلبري جي دل منجهان
پيار جي ٿي بات اُجري ٿي رهي
چنڊ تنهنجي ذات اُجري ٿي رهي

سنڌ سلامت

www.sindhssalamat.com

سنڌ سلامت جو مشن ۽ مقصد سنڌي ٻوليءَ جي ڊيجيٽلائيزيشن ۽ پکيڙ کي وسيع ڪرڻ آهي ۽ پڻ دنيا سان گڏ سندس رفتار سان هلڻ جو سانباهو ڪيو آهي ڇو ته تاريخ هميشه انهن قومن جو احترام ڪيو آهي جن پنهنجي علمي سرمائي جي حفاظت ڪئي آهي. سنڌ سلامت پڻ پنهنجي ٻوليءَ جي بقاء خاطر سنڌي ٻوليءَ ۾ لکيل قيمتي ۽ ناياب ورثي کي ضايع ٿيڻ کان بچائڻ ۽ ان کي نرڳو محفوظ رکڻ پر پنهنجي ادبين، ليکڪن، محققن ۽ شاعرن جي علم، هنر ۽ مشاهدن کي ڊيجيٽلائيز ڪندي دنيا جي ڪنڊ ڪڙڇ ۾ موجود سنڌين تائين مفت ۾ آسانيءَ سان پهچائڻ جو عزم ڪيو آهي.

اسان جي خواهش هئي ته سنڌي مواد تي مشتمل هڪ اهڙو ڪتاب گهر قائم ڪجي جتي هر موضوع تي مشتمل ڪتاب موجود ملن جن کي ڳولڻ ۽ ڊائونلوڊ ڪرڻ آسان هجي پر ايندڙ اڻڀيڻ سميت آئي فون يا ونڊوز آپريٽنگ سسٽم سميت هر قسم جي ڊوائيس تي آساني سان آن لائين پڻ پڙهي سگهجي. ۽ اهو سڀ ”سنڌ سلامت ڪتاب گهر“ ذريعي ئي ممڪن ٿي سگهيو. اميد ته سنڌ سلامت ڪتاب گهر ذريعي سموري دنيا ۾ موجود سنڌي نه صرف پرپور لاپ حاصل ڪندا پر سنڌ سلامت ڪتاب گهر کي وڌيڪ فائديمند بنائڻ لاءِ پنهنجو پورو پورو ساٿ نڀائيندا.

سنڌ سلامت ڪتاب گهر جي ايندڙ اڻڀيڻ اپليڪيشن:

<https://play.google.com/store/apps/details?id=com.sindhssalamat.book>

عشق جي آرسی

رات پردرد ۾ پيڙجان تو پيو
مون مٿان تي لهي شاعري اوچتو (وفا گولو)

وفا گولو

سڀارا پبليڪيشن حيدرآباد

Title : Ruzwan (w)

ڪو تاراهن جي ڊگهي ڪاروان ۾ ڪيترن ئي پانڌين مان وفا گولو جو نانءُ به هڪ اهم مسافر طور ڳٽي سگهجي ٿو. سندس شاعري پڙهندي ئي پاڻ ڏي ڏيان چڪائي ٿي اهو احساس مون کي سندس ڪجهه ئي غزل نظر مان ڪيندي ٿيو، اندر جي اضطرابن جي صورت ۾ داخلي ڪينئين جا عڪس ۽ بي انتها جبر ۽ روح کي وڍيندڙ وارتائين جي صورت ۾ خارجي احساسن جا عڪس جڏهن ذات جي بيحد ڪشادي ڪينواس تان منعڪس ٿي ڪورن ڪاغذن جي اچي وجود تي نقش ٿين تان ته انهن کي شاعري سڏجي ٿو. وفا جي انهن ئي ڪينيتي عڪسن کي اکر سميتجي ٿو ته هڪ وڏو ڪمڪشان محسوس ٿئي ٿو جنهن ۾ هر ڪينيت جو پنهنجو درد پنهنجي مسرت ۽ پنهنجو چرڪو ڏسي سگهجي ٿو. سنڌ جي پسمانده ضلعي جيڪب آباد جي ٺُل شهر سان تعلق رکندڙ وفا گولو 1998ع کان مسلسل لکي رهيو آهي سندس هن شعري مجموعي ”عشق جي آرسی“ ۾ گهڻن موضوعي شاعري موجود آهي، رومانوي احساسن جي نفيس اظهار سان گڏوگڏ استحصال، فوٽن خلاف احتجاج ۽ زندگيءَ جي ڪيترن ئي پيٽنڪ پاسن تي وفا گولو پنهنجي قلم کي جنبشون ڏنيون ويون آهن. خاموشيءَ سان پنهنجو ادبي پورهيو ڪندڙ، ڪمال جو ڪم ڪري ويندا آهن وفا جي هن شعري مجموعي جي شاعري پڙهندي هيءَ خيال مون کي لائي ته چو آيو. منهنجي نظر ۾ سنڌ جي خوبصورت شاعر وفا گولو جو ڪتاب ”عشق جي آرسی“ هڪ بهترين ڪوٽا ڪتاب آهي جيڪو هر اديب ۽ ادب ذوق ماڻهوءَ جي لائبرريءَ ۾ موجود هجڻ گهرجي.

رخسانه پريت